

M̄weiñan eo an Jibboñ in Jādede

kweil̄ok eo eļap

Kapilōk ñan Jodikdik ro

ukweļok

m̄adenļok

Jetōb Kwojarjar

kweil̄ok eo eļap

Kapilōk ñan Jodikdik ro

Jen Būreejtōn Boyd K. Packer

Būreejtōn eo an Doulul eo an Joñoulruo Rijilōk ro

Jekdoḡon jum̄ae, mālijjoñ ko, im kapok ko, kom̄in jab aikuļ likjab ak mijak.

Ij kōnono ñan jodikdik eļap ļok kōn ña make jān Aō kijoñ kōm̄mane, Inaaj keidi tōre in jodikdik eo aō ñan eo ami.

Eļapļok ami aorōk jān joñan keidi. Iar lo kom̄ ilo elōñ laļ ko reddik im ilo aolep laļ eļap. Eļapļok ami em̄man jān ke kōm kar jodikdik. Eļapļok ami jeļā kōn kojpeļ eo. Eļapļok ami ekekke im ļapļok ami tiljek.

Kiiō Ij 87 iiō detta. Kom̄ maroñ bwilōñ, kōn detta ta eo Imaroñ lewaj ñan mour ko ami. Iaar pād ijo me kom̄ij pād ie kiiō im jeļā ia eo kom̄ij etal ñan e. Bōtaab kom̄ij jañin de pād ijo Ij pād ie. Ij kouti jet eoon ko an juon rijeje poem̄ ebuñbuñ:

Crow eo erūtto ej raļok ļok.

Crow eo edik ejjab.

Ta eo crow eo edik ejjab jeļā

Crow eo erūtto eļap an jeļā.

Ilo jeļā men ko, crow eo erūtto

Ej an wōt crow eo edik m̄aajta.

Ta eo crow eo erūtto eraļok ejjab jeļā?

—Ekōjkan an etal m̄ōkaj.

Crow eo edik ej kelok ilōn, ilaļ,

Im riiñ ko ipeļaaikin crow eo erūtto eraļok.

Ta eo crow eo em̄ōkaj edik ejjab jeļā?

Ia eo n̄an etal.¹

Ejjab jān Wordworth bōtaab ej juon poem eo ebuñbuñ!

Kōn aolep men ko rej waļok ilo laļ in, kōn door laļ tak joñak ko an mour, kom̄ jodikdik ro kom̄ij rūttoļok ilo jikin eo an rūkijedet.

Jejeļā jān jeje ko rekwojarjar bwe ewōr juon kar tariņae ilo lañ im bwe lucifer eaar jumae im, ippān rikaļoor ro an, “em̄ōj joļok e n̄an laļ.”² Ej kije n̄an kabōjrak karōk eo an Jemedwōj Ilañ im pukōt n̄an kōjbwebweik ļomņak ko im m̄akūtkūt ko an aolep. Kareel in ej ilo jetōb, im ej ito itak.³

Bōtaab jekdoņon jumae, mālijoñ ko, im kapok ko, kom̄ij jab aikuj likjab ak mijak.

Ke Iaar 17, pojak de ñan kadiwōjłok jān high school āinwōt juon rijikuuł eo elukkuun pād iołapłap kōn jet mōjño ko, ke Iaar ļōmñak, jekjek ko an mour am kar mōkaj aer oktak. Raan eo juon kar kūr kōm ñan etal ñan ruum eo ełap an high school eo. Ioon ijo imaan kar juon jea ippān juon retio edik. Principal eo eaar kōjō retio eo. Innām kōm kar roñ ainikien Būreejtōn Franklin Delano Roosevelt ke eaar kwałok bwe Pearl Harbor emōj kar baamę. United States eaar pād ilo tariņae ippān Japan.

Tok ālik ejja wāween eo wōt kar bar āliji. Bar juon alen ainikien Būreejtōn Roosevelt, tōre in kar kwałok bwe lał in ad eaar pād ilo tariņae ippān Germany. Pata eo an Lał in II eaar ajeded ilo lał in.

Aolep ilo juon wōt ilju im jekłaj eo am kar jab jełā kake. Kōm kar jab jełā ta eo imaan. Ñe kom naaj kar mare im wōr juon am baamę?

Rainin ewōr tariņae ko im naan kōn tariņae ko im aolepen lał in ej pād ilo aeñwāñwā.⁴ Kom, jodikdik ro am, maroñ eñjake jełā im pere ilo mour ko ami. Ikōñaan kapilōk im katakin kom im lewaj ñan kom juon kakkōl kōn jet men ko ñan kōmmani im jet men ko ñan jab.

Karōk eo an kojpeł eo ej “karōk in mōñōñō ełap.”⁵ Baamę eo ej iołapłap an karōk jab in. Baamę ej pedped wōt ion kajejet kōjberbal kajoor ko an keotak mour me rej pād ilo ānbwiniid.

Ilo “Baamę Eo: Juōn Naan In Keañ ñan Lał In,” juon ļook kar kōmman jān Būreejtōnji eo Kein Kajuon im Doulul eo an Joñoulruo Rijilōk ro, jej katak bwe ilo mour eo mōkta “Aolep armej otemjej—emman im kōrā—[kar] kōmanman ilo nememein wōt Anij. Kajjojo ej juōn jetōb jitōnbōro likao im jiroñ nejin jined im jemed ilañ, im, ilo wāween in, kajjojo ewōr juōn mour kwojarjar im jipadpad ippān. Oktak in ānbwinid jān doon ej juōn jōkjōk eo eaorōk [im kar ejaake ilo mour eo mōkta]. ...

“... Kōmij bar kwałok bwe Anij eaar kakien bwe kajoor ko rekwojarjar ñan ejaak mour rej aikuj kar jberbal ikōtaan wōt ļeo im lio, Emōj kōmālimi āinwōt ļeo ak lio pālele.”⁶

Kaje eo ełap Lucifer im rikałoor ro an raar bōk ioer make eaar bwe rejjamin bōk juon ānbwiin ilo mour in.

Elōn iaan kapo ko komij jelmai, ilo ejjełok pere ko rełłap tata, rej iookłok ānbwiniimi. Ejjab wōr wōt ippami kajoor eo ñan ejaak ānbwiin ko ñan juon epepen kāal, bōtaab ewōr ami anemkwoj.

Rikanaan Joseph Smith eaar katakin, “Aolep armej ro me ewōr ānbwiinier ewōr aer kajoor ion ro

ejjelok aer.”⁷ Kōn menin aolep armej ro me ewōr juon ānbwiinier ijo jemlok in ewōr kajoor ioon rijumwe eo. Komij eñtaan kōn kapo ko kōnke ānbwiniimi, bōtaab ebar wōr ami kajoor ñan anjo ioon im enjel ro an.

Ilo tōre eo ke kōm kar kadiwōjlok jān high school, elōñ iaan rijikuuļ ro mōtta raar ilok ñan tariņae, jet iaar raar jab bar rōļ tok. Aolepemwōj ejjab to kar deļōne jar in tariņae. Kōm kar jab jelā kōn ilju im jekļaj eo am. Kōm naaj ke mour jān tariņae in? Enaaj ke bwe men ko jelā kaki ñe kom naaj kar rōļ tok?

Kōnke Iaar jelā naaj kar bōk eō ñan tariņae, Iaar koba lok ilo air force. Ejjab to Iaar pād ilo Santa Ana, California, ñan katak ekkākke.

Eaar ejjelok ilo tōre eo juon Aō naan in kaṃool bwe kojpeļ eo eaar mool, bōtaab Iaar jelā bwe rūkaki in jemeneri ro aō, Abel S. Rich im John P. Lillywhite raar jelā emool. Iaar roñ aer kaṃool, im Iaar tōmak er. Iaar ļōmņak make, “Inaaj pedped wōt ioon naan in kaṃool ko aer māe iien Inaaj bōk juon kōn ña make.” Im eaar āindein.

Iaar roñ kōn kōjeramņan ko an patriak bōtaab kar jab bōk juon. Ilo kajjojo stake ewōr juon kar patriak kar kapiti eo ewōr an jitbōn kanaan im jitbōn revelesōn. E kar kōmālīmi ñan leļok kōjeramņan ko an juon make im ko retiņņo ñan ro me kar leļok er jān bisop ro aer. Iaar jeje ñan bisop eo aō kōn juon kar peba in mālim.

J. Roland Sandstorm eaar juon kar patriak kar kapiti kar jokwe ilo Santa Ana stake eo. Eaar jab jelā jabdewōt kōn ña im jañin kar lo eō mōkta, bōtaab eaar letok kōjeramņan eo aō. Ilo patriak eo Iaar lo uwaak ko im kōmeļeļe.

Meñe kōjeramņan ko an patriak relukkuun eņņojak, Inaaj kwaļok kout jidik jān eo aō: “Kwonaaj tōl kōn unoojdikdik ko an Jetōb Kwojarjar im naaj kakkōl eok kōn kauwōtata ko. Eļañne kwonaaj roņjake kakkōl ko, Jemedwōj Ilañ enaaj kōjeramņan eo bwe kwon maroñ bar juon alen koba ippān ro rejitōnbōro aṃ.”⁸

Naan jab eo *eļañne*, meñe edik ilo jeje, eaar kanooj ļap āinwōt juon peij. Inaaj kar jeramņan ñan bar rool jān tariņae *eļañne* Iaar kejarok kein ko im *eļañne* Iaar roņjake imwe ko an Jetōb Kwojarjar. Meñe menin letok jab in kar letok ñan eō ke iaar peptaij, Iaar jab jelā ilo tōre eo ta eo kar Jetōb Kwojarjar ak ekōjkan an imwe ko jerbal.

Ta eo Ij aikuj kar jelā kōn imwe ko Iaar loi ilo Bok in Mormon. Iaar riiti bwe “enjel raan rej kōnono kōn kajoor in Jetōb Kwojarjar; kōn menin, rej kōnono naan ko an Kraist. Kōn menin, ...

kwojkwoj ioon naan ko an Kraist; bwe lo naan ko an Kraist renaaj jiroñ komꞋ aolep men ko komꞋij aikuj kōmꞋman.”⁹

Bōlen men eo eļaptata Iaar katak jān riiti Bok in Mormon ej bwe ainikien Jetōb ej itok āinwōt juon *eñjake* ijellōkin an juon ainikien. KomꞋ naaj katak, āinwōt Iaar katak, ñan “roñjake” ainikien jab eo ej *eñjake* ijellōkin *roñ*.

Nipai eaar kajoik ļōmꞋaro jein, ba, “KomꞋro eaar lo juon enjeļ, im eaar kōnono ñan komꞋro; aadet, komꞋ ar roñ ainikien jān iien ñan iien; im eaar kōnono ñailo juon ainikien edik im emera, ak komꞋ ar eļļā jān *eñjake* eo, joñan komꞋ ar jab maroñ *eñjaki* naan an.”¹⁰

Jet armej raar ba bwe eoon kein rebōd kōnke kwoj *roñ* naan ko; komꞋij jab *eñjaki*. Bōtaab eļaññe komꞋij jeļā jabdewōt kōn kōnono ilo jetōb, komꞋ jeļā bwe naan eo emꞋman tata ñan kōmeļeļeik ta eo ej bōk jikin ej naan eo *eñjake*.

Menin letok eo an Jetōb Kwojarjar, eļaññe komꞋij bōke, naaj tōl im kejarok komꞋ im emꞋool kajimꞋwe mꞋakūtꞋūt ko ami. Ej juon ainikien ilo jetōb me ej itok ñan kōļmenļōkꞋjeņ eo āinwōt juon ļōmꞋnak ak juon eñjake likūt ilowaan būruwōmi. Rikanaan Enos eaar ba, “ainikien Irooj eaar bar itok ilo kōļmānļōkꞋjeņ eo aō.”¹¹ Im Irooj eaar jiroñ Oliver Cowdery bwe enaaj kar jiroñ e ilo kōļmenļōkꞋjeņ eo an im ilo būruwōn, kōn Jetōb Kwojarjar, eo enaaj kar itok ioon.¹²

Ejjab kōtmene bwe komꞋij dibuk mour ilo ejeļōk kōmꞋman bōd ko, bōtaab komꞋij jamin kōmꞋmane juon bōd eļap ilo ejeļōk mꞋokta kakkōl jān imꞋwe ko an Jetōb. KalimꞋmur in ej jeral ñan aolep membōr ro an Kabuñ in.

Jet renaaj kōmꞋmani bōd ko rekanooj in eļļap, jab pokake kien ko an kojpeļ eo. Ijin ej juon iien ñan kakememej komꞋ kōn Pinmuur eo, ukweļōk, im kajjejet jeorļōk bōd eo bwe kon maroñ erom erreoo bar juon alen. Irooj eaar ba bwe ñe jaar ukweļōk jān jerawiwi ko ad, emꞋōj jeorļōk bōd ko ad, im Irooj ej jab bar kememej jerawiwi ko ad.¹³

Eļaññe rijumꞋae eo enaaj bōk komꞋ rikalbuuj kōn jerawiwiw, Ij kakememej komꞋ bwe komꞋij kabwijer kii eo me enaaj kōpeļļōk kōjām eo an kalbuuj jān itulowaa. Maroñ karreoiķ ļōk komꞋ kōn eñtaan in pinmuur eo an RilōmꞋoꞋor Jisōs Kraist.

KomꞋ maroñ ilo iien inepata ļōmꞋnak bwe komꞋij jab erreoo ñan jeral kōnke komꞋ ar kōmꞋmai bōd ko, eļļap ak iddik, im komꞋij ļōmꞋnak komꞋ jōbwābwe. *Ejjab* mꞋool! Ukweļōk wōt emaroñ kemour ta eo ekōmettak. Bōtaab ukweļōk *emaroñ* kemour ta eo ekōmettak, jekdoꞋoņ ta eo.

Eḷañne kom̄ jirilok̄ ñan men ko me kom̄ij jab aikuj in kar jirilok̄ ñan i ak eḷañne kom̄ij iaia ippān armej ro me rej k̄unōōr ʎok̄ kom̄ ñan iaḷ eo ebōd, eñin ej iien eo ñan kōjērbal make ʎok̄ eo ami, anemkwoj eo ami. Roñjake ainikien Jetōb, im kom̄ij jamin naaj tōl jebwābwe.

Ij bar ba bwe jodikdik ro an tōre in rej rūttoʎok̄ ilo jikin an rikejedāt kōn dikʎok̄ in joñak an mour erreō. Ak āinwōt juon rikarejeran Irooj, Ij kalim̄mur bwe naaj kejparok im kattōrake kom̄ jān lukʎok̄ko ko an rikapo eo *eḷañne* kom̄ naaj roñjake im̄we ko me rej jān Jetōb Kwojarjar.

Karbōb ilo nuknuk; jeḷā meḷḷan kōnono; roñjake al ko rōkōbōkakkak. Joʎok̄ aolep mour jab erreō im maḷkūt̄kūt̄ ko an kadikʎok̄ an juon make. Kōjwābweik mour eo ami im jiroñ kom̄ make ñan tiljek. Kōnke kōm̄ij kanooj pedped ioomi, kom̄ naaj kōjeram̄man eo ekabwilōñlōñ. Jemedwōj Ilañ ej iien otemjej mije kom̄.

Kajoor in naan in kaḷool eo aō eaar oktak jān tōre eo Iaar eñjake juon aikuj ñan atartar ioon naan in kaḷool ko an rūkaki in jemenedi ro aō. Rainin Ij jirok ippān ro jet ñe Ij etetal kōn aō rūttoʎok̄ im polio eo Iaar bōk āinwōt juon ajri bōtaab ejjab jān pere ko ikkijine men ko an jetōb. Iaar itok ñan tōmak, ñan meḷeḷe, im ñan jeḷā ḷool ko raorōk an kojpeḷ eo im kōn Rilom̄oḷ Jisōs Kraist.

Āinwōt juon iaan rikam̄ool ro An rejenʎok̄, Ij kaḷool bwe tōprak eo an tariḷae in me eaar jino ilo mour eo moḷta ejjab pād ilo kajjitōk. Lucifer enaaj luuj.

Jaar kōnono moḷta ʎok̄ kōn crow ko. Kom̄ij crow ro reddik kom̄ij aikuj jab ekākke ʎok̄ ekākke tok ilo waan, jab jeḷā kōn iaḷ eo im̄aan. Elōñ armej ro me rejeḷā iaḷ eo. “Ilo ḷool Irooj Jeova ej jab kōm̄man jabdewōt ñe ab Ej kwaʎok̄ pepe eo An ñan ro ri karijeran, ri kanaan ro.”¹⁴ Irooj eaar kajutak Kabuñ eo An ioon pedped ko an kii ko im koḷjneḷ ko.

Ilo jeban eo an Kabuñ in ej pād ie 15 em̄man ro kar rejtake āinwōt rikanaan ro, rilolo ro, im rikanij ro. Kajojo ro ilo Būreejtōnji eo Kein Kajuon im Douluḷ eo an Joñoulruo Rijilōk ro rej kabwijer aolep priesthood kii ko remenin aikuj ñan tōl Kabuñ in. Rijilōk eo eto tata an Rijilōk ej—rikanaan Būreejtōn Thomas S. Monson, eo ej make wōt mālim ñan kōjērbal aolep kii ko.

Jeje ko rekwojarjar rej aikuji bwe Būreejtōnji eo Kein Kajuon im Douluḷ eo an Joñoulruo Rijilōk ro rej jērbal ilo koḷjneḷ ko im bwe jokālet ko an koḷjneḷ ko ren errā. Im āindein. Jej lōke Irooj ñan tōl iaḷ eo im ñan wōt pukōt ñan kōm̄man Ankilaan. Kōm̄ jeḷā bwe Eaar likūt juon jērbal eḷap kōn lōke kōj, kajjojo im kumi.

Komij aikuj katak ñan “Iöke Jeova kōn aolepen būruōm, im kwōn jab atartar ioon jeļāļokjeņ eo am.”¹⁵ Komij aikuj mool im jepool kom make kōn ro mōttami me rej kōñaan āinwōt kom.

Jet iien maroñ kapo kom ñan ļomņak āinwōt Iaar jān iien ñan iien ke Iaar jodikdik: “Kōn wāween eo men ko rej waļok, laļ in enaaj bōjrak. Jemļok eo an laļ enaaj itok mōkta jān Aō kadedeļok ta eo Ij aikuj.” Menin ejjab jimwe! Kom maroñ reimaanļok ñan kōmņane ta eo ejimwe—mare, wōr juon baamle, lo ajri ro nejimi im jibwimi, bōlen emaroñ ro nejim jibwimi.

Eļāñne kom naaj ļoor pedped kein, naaj mije kom im kejparok kom im kom make kom naaj jeļā kōn imwe ko an Jetōb Kwojarjar jeļā iaļ eo ñan etal ie ļok, bwe “jān kajoor eo an Jetōb Kwojarjar kom maroñ jeļā mool eo an men ko otemjeļok.”¹⁶ Ij kalimur ippami bwe enaaj āindein im likūt juon kōjeramņan ioomi, jodikdik ro am raorōk, ilo etan Jisōs Kraist, amen.

Kakememej ko

1.

John Ciardi, “Fast and Slow,” *Fast and Slow: Poems for Advanced Children and Beginning Parents* (1975), 1. © 1975 jān John L. Ciardi. Kar kōjerbale kōn mālim eo an Houghton Mifflin Harcourt Publishing Company. Aolep jimwe ko rej pād ippān.

2.

Revelesōn 12:9; bar lale Doctrine and Covenants 76:25–26.

3.

Lale Doctrine and Covenants 52:14.

4.

Lale Doctrine and Covenants 45:26.

5.

Alma 42:8.

6.

“Baamle Eo: Juōn Naan in Keañ Ñan Laļ In;” *Liahona*, Nov. 2010, 129.

7.

Teachings of Presidents of the Church: Joseph Smith (2007), 211.

8.

Patriarchal blessing of Boyd K. Packer, kar letok jān J. Roland Sandstrom, Jan. 15, 1944.

9.

2 Nipai 32:3

10.

1 Nipai 17:45; kar kobaik tok meḷeḷe ko reḷḷāp

11.

Enos 1:10.

12.

Lale Doctrine and Covenants 8:2.

13.

Lale Doctrine and Covenants 58:42.

14.

Amos 3:7.

15.

Jabōn Kōnnaan ko 3:5.

16.

Moronai 10:5.